

Çevreyi Önemseyen Herkes İçin

YEŞİL SÖZLÜK

Çevreci Atasözleri ve Deyimler

1. Baskı

YEŞİL SÖZLÜK

Birinci Basım, Mayıs 2015 - 1000 adet

Aşağıdaki iletişim adreslerimizden birine bilgi vermek
şartıyla istenildiği gibi çoğaltılabilir.

Kapak Fotoğrafı: Eko Okullar Proje Grubu

Çizerler: 7A - Rümeysa Karaca, Feyza Karaca,
Gaye İlhan**6A**-Dilek Yüksel, Naşide Özlü, İrem
Sena Yaşar, Mine Sude Dinç,

Sayfa Tasarımı: Eko Okullar Proje Grubu Öğrencileri

Kapak Tasarım : Cihan Şen

Yayına Hazırlayan: Cihan Şen - Ayşe Özge Çimen

Adres: Orhaniye İnci Narin Yerlici Ortaokulu -
Orhaniye Mahallesi Marmaris, Muğla

Telefon&Belgegeçer:02524871342

E-posta:714441@meb.k12.tr

cinasantancero@hotmail.com

incinarinyerliciortaokulu.meb.k12.tr

YEŞİL SÖZLÜK

Okulumuz proje öğrencileri olarak insanların daha sağlıklı bir hayat sürdürmeleri için çalışmalar yapıyoruz. Bu sırada hem eğleniyor hem öğreniyoruz.

“Yeşil Sözlük” çalışmamızla insanlara sağlıklı yaşam öğütleri verirken atasözleri ve deyimlerden faydalandık. Bu yıl proje konumuz “Sağlıklı Yaşam” olduğu için mevcut atasözleri ve deyimleri bu bakış açısıyla yeniden yazdık. Böylece atasözleri

daha sağlıklı hale geldi.

Her arkadaşımız yedi tane deyim ya da atasözü seçip bunları çevreci hale getirdiler. Ayrıca çizer arkadaşlarımız kitabımıza hareket katmak için atasözleri ve deyimlere uygun resimler çizdiler.

Yoğun emek harcadığımız bu çalışmayı beğenmenizi umar, sağlıklı bir yaşam dileriz.

Gaye İlhan

Feyza Karaca

Rümeysa Karaca

YAZARLAR

İPEK UYSAL

DİLEK YÜSEL

NAŞİDE ÖZLÜ

SEMRA ŞEN

MİNE SUDE DİNÇ

İREM SENA YAŞAR

YUDUM ÖZDEMİR

ASLI KARAYİĞİT

SİMAY ÖZKAN

ORKAN AYDIN

FEYZA KARACA

RÜMEYSA KARACA

GAYE İLHAN

EMRE ARI

YAŞAR CAN ERGÜN

HÜSEYİN AKBAŞ

FURKAN AYDIN

Simaynur Özkan

Denize düşen yılana sarılır.

Fare çıktığı deliği bilir.

Gazap gelince akıl gider.

Zürafanın düşkününü beyaz giyer kış günü.

Rahat ararsan mezarda.

İstenmeyen aş ya karın ağrıtır ya baş.

İmam evinden aş, ölü gözünden yaş çıkmaz.

Orkan Aydın

Bir fincan kahvenin 40 yıl hatırı vardır.

Can boğazdan gelir..

Sabreden derviş muradına ermiş.

Ummadık taş baş yarar.

Lafla karın doymaz.

Damlaya damlaya göl olur.

İyilik yapan iyilik bulur.

Simaynur Özkan

Sağlığı bozulan meyveye sarılır.

Meyve çıktığı zamanda yenir.

Sağlık gelince abur cubur gider.

Sağlığının düşkünü meyve yer kış günü.

Vitamin ararsan meyvede.

Sağsız aş ya karın ağrıtır ya baş.

Meyveden zarar abur cuburdan vitamin çıkmaz.

Orkan Aydın

Bir meyvenin kırk yıl hatırı vardır.

Can sağlıklı yaşamdan gelir.

Meyve yiyen derviş sağlığına ermiş.

Ummadık mikrop can yakar.

Abur cuburla karın doymaz.

Fast food yiye yiye obez olunur.

Meyve yiyen sağlık bulur.

Mine Sude Dinç

El öpenlerin çok olsun.

Hayat paylaşıncı güzel.

Çok gezen çok bilir.

Aç ölmez ,benzi sararır.

Bakarsan bağ olur ,bakmazsan dağ olur.

Damlaya damlaya göl olur.

Çabuk parlayan çabuk söner.

Semra Şen

Elden ayaktan düşmek.

Arpa ekim darı çıktı.

Ağaç yaş iken eğilir.

Analar neler doğurur.

Kısa günün karı az olur.

Ne oldum dememeli ne olacağım demeli.

Sütten ağız yanan yoğurdu üfleyerek yer.

Mine Sude Dinç

Ağaç dikenlerin çok olsun.

Meyveler paylaşınca güzel.

Çok organik yiyen, çok sağlıklı olur.

Sağlıksız insan ölmez, hep hasta kalır.

Bahçeye bak meyve olsun, yiyen sağlıklı olsun.

Sağlıklı yaşayanın ömrü uzun olur.

Hızlı yiyecek yiyen hızlı hasta olur.

Semra Şen

Bol bol meyve sebze ye ,elden ayaktan düşme.

Abur cubur yedim hastalık çıktı.

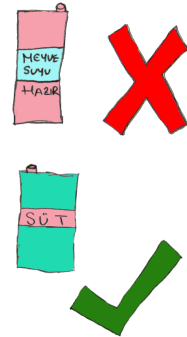
Sebze mevsimindeyken yenir.

Ağaçlar ne meyveler doğurur.

Kısa ağacın meyvesi az olur.

Ne yedim dememeli ne yiyeceğim demeli.

Abur cuburdan ağzı yanan meyve-sebzeyi afiyetle yer.

Dilek Yüksel

İyilik eden iyilik bulur.

Hatasız kul olmaz.

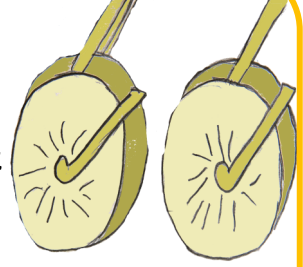
Bakarsan bağ olur bakmazsan dağ olur.

Davul bile dengi dengine çalar.

Nasihat isteyen tembele iş bulursun.

Komşunun kötüsü insanı mal sahibi yapar.

Acından ölmüş yok tokundan ölmüş çok.

İpek Uysal

Ağacı kurt ,insanı dert yer.

Ağaca balta vurmuşlar sapı bendendir demiş.

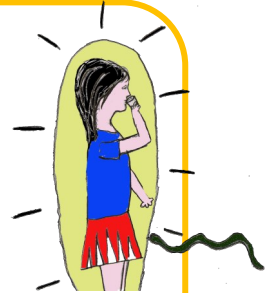
Ağaç yaprağı ile güzeldir.

Bağa bak üzüm olsun, yemeye yüzün olsun.

Balçığı duvara vur, tutarsa da hoş, tutmazsa da hoş.

Paran ucuz olursa sen pahalı olursun.

Su içene yılan bile dokunmaz.

Dilek Yüksel

Sebzesiz bahçe olmaz.

Meyve veren sağlık bulur.

Bakarsan bahçe olur bakmazsan verimsiz olur.

Davul dengi dengine meyve sebze mevsiminde.

Sağlık isteyen insana meyve ağacı bulursun

Komşunun iyisi insanı sebze bahçesi sahibi yapar.

Meyveden ölmüş yok abur cuburdan ölmüş çok.

İpek Uysal

Ağacı kurt meyveyi insan yer.

Meyveye bıçak vurmuşlar beni ye demiş.

Meyve tazeyken güzeldir.

Bahçeye bak meyve olsun, yiyen sağlıklı olsun.

Tohumu toprağa ek, tutarsa da hoş, tutmazsa da hoş.

Gıdan sağlıksız olursa iyileşmen pahalı olur.

Sağlıklı beslenene mikrop bile dokunmaz.

Gaye İlhan

Eğri otur doğru söyle.

Nerde beleş oraya yerleş.

Ucuz giyecek kadar zengin değilim .

Devletliye dokun geç fukaradan sakın geç.

İnanma dostuna çuval doldurur postuna.

Aç gezmektense tok ölmek yeridir.

Ev alma komşu al.

Rümeysa Karaca

Akıllı düşman akılsız dosttan iyidir.

Dost başa düşman ayağa bakar.

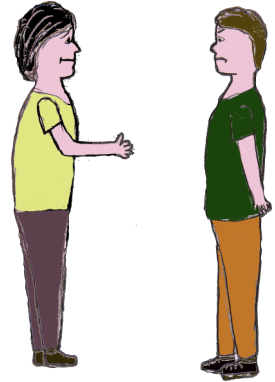
Kalbe giden yol mideden geçer.

Cambaz iptе balık dipte gerek.

Demir ıslanmaz deli uslanmaz.

İyi iş altı ayda çıkar.

İyilik et komşuna iyilik gelsin başına.

Gaye İlhan

Sağlıklı ye sağlıklı yaşa.

Nerde sağlıklı aş, oraya yanaş.

Hazır yiyecek kadar zengin değilim.

Sağlıklı besini ye geç ,sağlıksızı sakın geç

İnanma reklama zehir koyar sofrana.

Hiç koşturmaktan yürümek iyidir.

GDO'lu alma organik al.

Rümeysa Karaca

Kötü sebze, iyi abur cuburdan daha besleyicidir.

Sağlıklı olmak isteyen tarlaya, istemeyen reklama bakar.

Sağlığa giden yol meyveciden geçer.

Hijyen her yerde, meyve mevsiminde gerek.

Meyve yaşlandırmaz yiyen pişman olmaz.

Meyvenin iyisi mevsiminde çıkar.

Spor yap durmadan ,sağlık gelsin vücuduna.

Hüseyin Akbaş

Akıl var yakın var.

Dikensiz gül olmaz.

Aslan yattığı yerden belli olur.

Ağzı torba değil ki büzesin.

Bir taşla iki kuş vurmak.

Toprağı işleyen ekmeği dişler.

Vakitsiz öten horozun başını keserler.

Yudum Özdemir

Üç göç bir yangın yerini tutar.

Sıpa büyüye büyüye eşek olur.

Öpersen kendi elini öp.

Adamın iyisi alış verişte belli olur.

Her azın bir çokluğu vardır.

Yüzü güzel olanın huyu da güzel olur.

Damlaya damlaya göl olur.

Hüseyin Akbaş

Meyve var vitamin var.

Vitaminsız meyve olmaz.

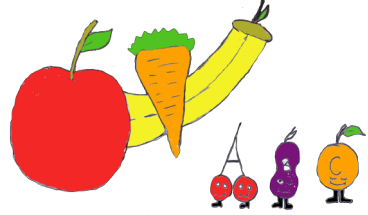
Meyvenin yararı yiyince belli olur.

Abur cubur gıda değil ki yiyessin.

Bir ekmekle iki kuş beslemek.

Tohumu diken meyvesini dişler.

Mevsiminde yetiştirilmeyen sebze yi boşuna yerler.

Yudum Özdemir

Üç jelibon bir elma yerini tutmaz.

Tohum büyüye büyüye meyve olur.

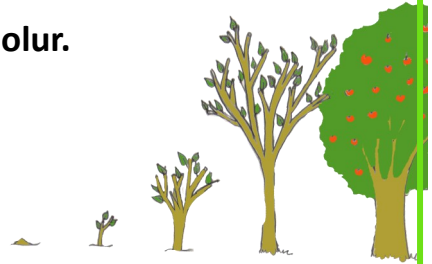
Yiyeceksen kendi sebzeni ye.

Gıdanın iyisi yiyince belli olur.

Her gıdanın bir faydası vardır.

Suyu bol tarlanın ürünü de güzel olur.

Tohum eke eke tarla olur.

Osman Emre Arı

Akıl akıldan üstündür.

Fazla mal göz çıkarmaz.

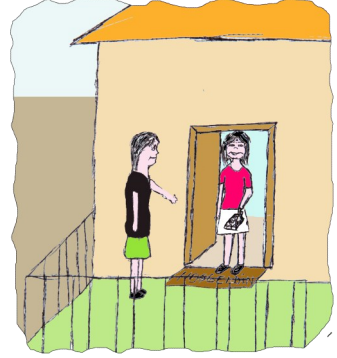
Aslan yattığı yerden belli olur.

El elden üstündür.

İyilik eden iyilik bulur.

Acele işe şeytan karışır.

Komşu komşunun külüne muhtaçtır.

Aslı Karayiğit

Öfke baldan tatlıdır.

El mi yaman bey mi yaman.

Ummadığın taş baş yarar.

Ağaç yaş iken eğilir.

Köpeksiz sürüye kurt girer.

Ağlamayan çocuğa meme vermezler.

Kim kazandı kim yedi.

Osman Emre Arı

Sebze abur cuburdan iyidir.

Fazla sebze göz çıkarmaz.

Sağlıklı vücut spor yaptığında belli olur.

Ev yemeği fast food 'dan üstündür.

Sebze yiyen sağlık bulur.

Acele yemeğe hastalık bulaşır.

Fast food yiyen meyvenin vitaminine muhtaçtır.

Aslı Karayiğit

Meyve Fast Food' tan tatlıdır.

Meyve mi yaman fast food' mu yaman?

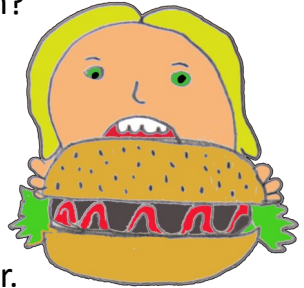
Ummadığın mikrop hasta eder.

Meyve tazeyken yenir.

Sağlıksız vücuda mikrop girer.

Sağlıklı beslenen çocuğa ilaç vermezler.

Meyveyi kimin diktiğine değil kim yediğine bak.

İrem Sena Yaşar

Aç ayı oynamaz.

Bakarsan bağı bakmazsan dağ olur.

Bakmakla usta olunsa kediler kasap olurdu.

Papaz her gün pilav yemez.

Su bulunmayınca durulmaz.

Kaçan balık büyük olur.

Acele işe şeytan karışır.

Furkan Aydın

Kız evi naz evi.

Kimsenin ahı yerde kalmaz.

Can boğazdan gelir.

Ağaç yaş iken eğilir.

Acele işe şeytan karışır.

Nikahta keramet vardır.

Dil kılıçtan keskindir.

İrem Sena Yaşar

İyi beslenmeyen çocuk oyun oynayamaz.

Meyve yersen sağlıklı ,yemezsen hasta olursun.

Fast food sağlıklı olsa hamburger yiyen diyetisyen olur.

Sağlıklı insan her gün Fast Food yemez.

İyi beslenmeyince sağlıklı durulmaz.

Kaçan sağlık hastalık olur.

Sağlıksız işe mikrop bulaşır .

Furkan Aydın

Sağlık evi vitamin yeri.

Abur cuburun zararı paketinde kalmaz.

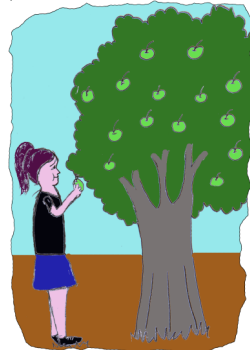
Sağlık ,meyveden gelir.

Meyve taze iken yenilir.

Abur cubura zarar karışır.

Meyve de vitamin vardır.

Spor oturmaktan üstündür.

Naşide Özlü

Kahrı çekmeyince lütfâ erişilmez.

İki gönül bir olunca samanlık seyrân olur.

Açık yerde tepecik kendini dağ sanır.

Baş nereye giderse ayak ordadır.

Bal bal demekle ağız tatlanmaz.

Dağ başından duman eksik olmaz.

Tekerlek kırıldıktan sonra yol gösteren çok olur.

Yaşarcan Ergün

Hak gelince batıl gider.

Güneş girmeyen eve doktor girer.

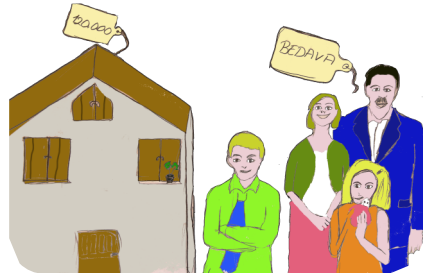
Birlikten kuvvet doğar.

Kalp kalbe karşıdır.

Kanatsız kuş olmaz.

Ev alma komşu al.

Hatasız kul olmaz.

Naşide Özlü

Balık yemeyince sağlığa erişilmez.

Meyve sebze bir olunca vitaminler bol olur.

Meyvesiz yerde abur cubur kendini gıda sanır.

Spor yapan insan neredeyse sağlık oradadır.

Sağlık sağlık demekle sağlıklı olunmaz.

Spor yapan adamdan sağlık eksik olmaz.

Sağlık bozulduktan sonra spor yap diyen çok olur.

Yaşarcan Ergün

Sağlık gelince mikrop gider.

Sağlık girmeyen eve mikrop girer.

Meyveden vitamin doğar.

Sağlık mikroba karşıdır.

Vitaminsiz meyve olmaz.

Abur cubur alma meyve al.

Sporsuz hayat olmaz.

Feyza Karaca

El öpenlerin çok olsun.

Komşu umduğunu değil bulduğunu yer.

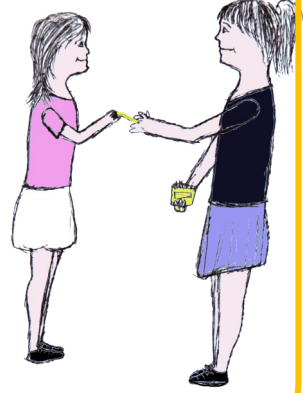
Allah şifa versin.

Derdini söylemeyen derman bulamaz.

Misafir umduğunu değil bulduğunu yer.

Mutluluklar paylaşıldıkça güzel.

Yılanın başı küçükken ezilir.

Eko Tim

Dil kılıçtan keskindir.

Sakla samanı gelir zamanı.

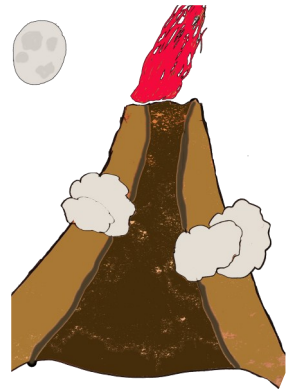
Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.

Çalışmak ibadetin yarısıdır.

Dağ başından duman eksik olmaz.

Derdini söylemeyen derman bulamaz.

Eğri oturalım doğru konuşalım.

Feyza Karaca

Meyve veren ağaçların çok olsun.

Sağlıklı insan umduğu değil bulduğu meyveyi yer.

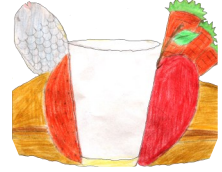
Meyvelerine vitamin gelsin.

Meyve sebze yemeyen şifa bulamaz.

Mikrop umduğu ele değil bulduğu ele bulaşır.

Pislikler temizlendikçe güzel.

Sağlıklı yaşam küçükken edinilir.

Eko Tim

Meyve yemeyen meyve yiyenden güçsüzdür.

Bekle mevsimi gelir meyvesi.

Mikrop olan yerde sağlık olmaz.

Temizlik sağlığın başıdır.

Kirli yerden mikrop eksik olmaz.

Elini yıkamayan sağlıklı olamaz.

Meyve yiyelim, sağlıklı beslenelim.

Marmaris'in en güzel koylarından birinde, Orhaniye'de yer alan okulumuz 2006 yılından beri Eko Okullar Projesi'nde yer alıyor. Okulumuz Eko Okullar Projesi'nde 4 kez *yeşil bayrak*, Çevre ve Yenilikçi Fikirler Projesi'nde de Türkiye *birinciliği* ve *dördüncülüğü* kazandı. Bir çok ulusal ve uluslararası çevre projelerinde yer alan okulumuz 2014 yılında 6.sayısı çıkan *Yeşil İnci* dergisiyle de çevre eğitime önemli katkılarda bulundu.

Yeşil Sözlük'de okul içinde üretilen özgün bir yayın olarak karşınızda. Çevreci olan, olmayan atasözleri ve deyimleri Eko Okullar Proje öğrencileri tarafından yeniden yaratıldı. Bu yılki proje konusu *Sağlıklı Yaşam* olduğu için atasözlerinin yeniden yaratılmasına da bu bakış açısı etkili olmuştur.

“Çok güzel bir çalışma, gurur duyduğum “

Sargun Ali Tont - ODTÜ Biyoloji Bölümü

“Atasözlerimizi çevreci bir bakış açısıyla yeniden yorumlayarak çevre konusunda kısa ve özlü öğütler haline getiren öğrencilerimizi tebrik ederim.”

Aynur Bayraktar Çimenci - Eko Okullar Programı Ulusal Koordinatörü

